Kirjallinen kysymys KK 195/2026 vp

Fatim Diarra vihr

Kirjallinen kysymys suojaosien palauttamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Hallitus on suojaosia poistamalla heikentänyt työttömäksi joutuneiden ihmisten mahdollisuuksia ottaa vastaan pieniä työkeikkoja, joista ihminen saisi merkityksellisyyttä elämään, voisi tuntea olevansa osa talkooporukkaa. Pienet onnistuneet keikat, joissa ihminen pääsee näyttämään osaamistaan ja vahvistamaan verkostojaan, voivat jopa johtaa työllistymiseen myöhemmin. Pienetkin työkeikat ylläpitävät ihmisen työkuntoa. Yksin kotiin jääminen on useimmille ihmisille tosi rankkaa. Me kaikki haluamme tuntea olevamme tarpeellisia yhteiskunnan jäseniä.

Suomen Kansallisteatterin Yhteisöt ja osallisuus -osaston päällikkö Suomen Kansallisteatterista ja Diakonissalaitoksen Radikaalisti sovussa -ohjelman päällikkö kirjoittivat yhteisessä mielipidekirjoituksessaan konkreettisen esimerkin siitä, miten suojaosien poiston ja tukien maksuaikataulujen takia toimeentulotuen varassa opintojaan suorittavat nuoret pelkäävät ottaa paikkaa vastaan.

Silpputyön salliminen olisi nuorten etu. Silpputyö ei välttämättä johda kovin nopeasti vakituiseen kokoaikatyöhön, mutta ei se ole myöskään kaikkien kaupunkiammattien ja luovan talouden logiikka. Useilla aloilla epätyypillinen on ollut tyypillistä jo vuosisadan vaihteesta asti.

Sen sijaan, että suomalainen sosiaaliturvajärjestelmä olisi reagoinut työelämässä tapahtuneeseen muutokseen vahvistaen silppu- ja pätkätyöläisten turvaa, on pikemminkin pakitettu poistamalla suojaosat. Lisäksi on tulkittu työttömiä ihmisiä yrittäjiksi satunnaisten tulojen takia, ja heiltä on evätty oikeus työttömyysturvaan tai jopa peritty vanhoja tukia takaisin.

Tämä kaikki on arkijärjen vastaista ja vastoin ihmisten yleistä käsitystä oikeudenmukaisuudesta. Nuorilta ja osattomilta viedään mahdollisuus tehdä sellaisia töitä, joita he saisivat: eli pieniä keikkoja pienillä palkoilla. Niillä aloilla, joilla silpputyöhön yhdistyy myös muita tulomuotoja, kuten yrittäjätuloa, kokemus muuttuu yhä kafkalaisemmaksi.

Yli 20 taiteen, kulttuurin ja luovan alan järjestöä on yhdessä esittänyt keinoja työttömyysturvan aukkojen korjaamiseksi ja kannustinloukkujen poistamiseksi. Heidän mukaansa järjestelmä ei huomioi riittävällä tavalla yrittäjyyden ja palkkatyön yhdistelmiä, freelance-työtä tai apurahalla tehtävää työtä, ja monet taiteen tekijät jäävät järjestelmässä väliinputoajiksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 195/2026 vp

Palautatteko te suojaosat ja uudistatteko sosiaaliturvaa niin, että kaikenlaisen työn vastaanottaminen on aina kannattavaa?

Helsingissä 12.5.2026

Fatim Diarra vihr